BILAG A3

Andreas Bøje Forsby: ”Kinas opstigning kræver strategisk udsyn - og moralsk småstatsaktivisme”.
Politiken. 23.8. 2018. Uddrag.
Andreas Bøje Forsby er forsker ved Nordisk Institut for Asienstudier, Københavns Universitet.

Danmarks officielle udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi for 2017-18 ignorerer paradoksalt nok den allermest åbenlyse strategiske udfordring: Kinas opstigning som stormagt.
Man kan indvende, at Kina ikke er nogen udfordring, men derimod en strategisk partner for Danmark. 2018 markerer således tiårsjubilæet for indgåelsen af en omfattende strategisk partnerskabsaftale med Kina. Men inden Danmark modtager sin velfortjente jubilæumsgave, pandaerne Mao Sun og He Xing, bør vi spørge os selv, om ikke der er grænser for, hvor tætte relationer Danmark bør have til Xi Jinpings Kina.
Der er i hvert fald mindst tre grunde til at genoverveje vores forhold til Kina.
For det første har den politiske udvikling i Kina oplevet en række tilbageskridt, siden præsident Xi Jinping kom til magten i 2012. Den politiske overvågning og forfølgelse af menneskerettighedsaktivister samt andre oppositionelle røster vokser. I Hongkong vokser bekymringen for, om Kinas centralregering fortsat vil respektere byens særlige selvstyremodel, og i Xinjiang-provinsen udsættes den muslimske minoritetsgruppe uighurerne for omfattende undertrykkelse.
For det andet fører præsident Xi en langt mere selvhævdende udenrigs- og sikkerhedspolitik med henblik på at forme omverdenen, så den bedre tjener kinesiske interesser. Massive kinesiske investeringer kombineret med stærke handelsinteresser har skabt politisk følgagtighed blandt mange af Kinas samarbejdspartnere, herunder europæiske lande som Grækenland, Ungarn og Tjekkiet. Det er foruroligende, at Kina i stigende grad fremstår som et forbillede for verdens autoritære regimer.
For det tredje tegner der sig for tiden et stadig tydeligere billede af en strategisk stormagtsrivalisering mellem USA og Kina, som i sidste ende kan tvinge småstater som Danmark til at vælge side. Donald Trumps konkrete dispositioner, handelskrigen, undsigelsen af klimaaftalen samt hans egenrådige opgør med Irans og Nordkoreas atomvåbenprogrammer, har reelt undergravet de senere års væsentligste samarbejdsflader mellem USA og Kina. Hertil kommer, at Trump-regeringen er begyndt at øge presset på Kina i Det Sydkinesiske Hav og ikke mindst i forhold til Taiwan, som udgør den allermest højeksplosive konfliktlinje i det amerikansk-kinesiske forhold.
Selv om Danmark bestemt ikke har nogen interesse i en tiltagende polarisering af den internationale orden med Kina og USA som rivaliserende magtcentre, er vi nødt til grundigt at overveje, hvordan vi navigerer i en sådan verden. Generelt bør Trumps mildt sagt atypiske præsidentskab ikke få os til at overse, at et stadig mere selvhævdende og repressivt Kina udgør den primære strategiske trussel mod en liberal verdensorden, som er helt afgørende for en demokratisk småstat som Danmark.
Hvis Danmark ignorerer, at dragen mod øst for alvor er ved at få luft under vingerne, er det i bedste fald udtryk for manglende strategisk udsyn. I værste fald er det opportunistisk tilpasningspolitik på et tidspunkt, hvor den liberale verdensorden har hårdt brug for en portion moralsk småstatsaktivisme.